

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaque omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Concio Septima. De infelici damnatorum sorte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

vitam eternam. Quare demeritum culpæ poenam quoque eternam promeretur.

4. Obma. *Quarta.* Dei maiestas, quæ à peccante iustitiam profanatur, est infinita. Ideo pars & peccati iniquitas: sit proinde pars & vindicta.

5. Obpermanentiā peccati. *Quinta.* Cuius causa perennat, id ipsum quoque æternat. Vt, quam diu fax ardet, tam diu & lux eius fulget. Atqui peccatum, causa poenarum æternat. Quia Psal. 73. *Superbia eorum ascendit semper.* Ergo & poenæ item permaneant necesse est. Nam semper malum pœna comitatur, ait S. Bern. serm. 8. in Ps. 90. Psallam igitur Psalm. 10. *Iustus Dominus, & iustitias dilexit, æquitatem vidit vultus eius.*

PARS IV.

Quæ corpus in pœnis æternis?

Divinitus. I. *Q*uæritur: cur in pœna æternante corpus finitum nō consumitur? *Dico:* id inigne Omnipotentis Dei esse argumentum. 1. Sicut, Dan. 1. tres pueri in fornace nec adustulati fuerunt. 2. Sicut Exod. 3. rubus arsit, & tamen incombustus perstitit.

3. S. Bern. l. Med. c. 5. ait, ignis in inferno consumit, vt semper referuet: sic tormenta aguntur, vt semper renouentur.

Naturali-
bus ostenditur. 4. Similiter natura docet, perpetuum ardere montes; & permanere tamen integros: quibus docemur, ait S. Aug. l. 21. Ciu. non esse incredibile, vt hominum corpora sempiterno supplicio punitorum, sine detrimento ardeant. 2. Salamandra ab ignib. tantum nō absumitur, vt etiam foueatur iisdem. Tales in orco sunt reprobi.

3. Deus, Deut. 29. seruauit 40. annis in desertis Israelitarum in vestes: magis corpora infernal. potest iustitiæ vindictiæ conferuare.

II. *Quæritur* Num corpora ea corruptioni subiaceant: cum ex contrariis consent, qualia hæc nostra: nec ab gratia vlla inhærente conferuentur. *Dico:* incor-

rupta manent, non ex natura: sed ab defectu primi mobilis, iam tum stantis; quod omnis corruptionis est causa externa; quia commouet contraria compositorum corporum. Itaque istud Apocal. 9. *In diebus illis quærent homines mortem & non inuenient eam: desiderabunt eam, & mors fugiet ab eis.* Atque ita Mat. 25. *ibunt in supplicium æternum.* Hæc memorare nouissimæ tuæ, &c.

PERORATIO.

*Q*uid non ageretur, cui necesse foret tota vita strictissimis vti calceis; aut strepitū pulicis in aure tolerare; aut quæ iret, muscas in faciem inuolantes sustinere, aut febrem perpeti; aut in delicato stato irremisse decubare? Nihil non moliretur, vt se molestia liberaret. Quid igitur, vt inferni cruciatus euadas?

CONCIO SEPTIMA.

De infelici damnatorum sorte.

*I*saias cap. 24. horrenda describens ait. *Erit, qui fugerit a voce formidinis, cadet in foueam: Et qui se explicauerit de fouea, tenebitur laqueo.* Quia catarracta de excelsis aperta sunt, &c. Grauiabit eam (terram) iniquitas sua, & corruet, & non adiciet, vt resurgat: & visitabit Dominus super miliciam cæli in excelsis, & super Reges terra, qui sunt super terrâ. Et congregabunt in congregatione vnius fascis in lacum, & claudentur ibi in carcerem. Hæc ipsissima damnatorum fors est, ex mente interpretum loci.

Nos circa ea

- I. Quod extrema damnatorum sit infelicitas.
- II. Fidelium suffragia damnatis prodesse nihil.
- III. De numero damnatorum.

D d d d d

PAR 5

PARS I.

Quod vltima damnatorum sit infelicitas.

Figura.

Miseranda fors Sampsonis erat: virum tantum captiuum duci, vinculis innecti, exoculari, in pistrinum detrudi, exponi fannis ac ludibrio, demum suapte obrui ruina & cadaueribus testum conspeli. *Iud. 16.* At damnatorum fors quāto infelicior est? 2. Ex Epulonis vnus vira, sorte, vocibus æstimentur omnes, rotis pœnarum adalligari, & circumacti.

Exemplū.

3. Quis putas tunc maeror erit, ait S. Victor. I. de anima, qua tristitia, cum separabuntur impij à consortio sanctorum, à visione Dei, & traditi in potestatem ibunt cum ipsis in ignem æternum? Hoc cine est istud Ps. 82. Pone illos ut rotam? Orotam æternam pœnarum!

Comparationes.

Lacrymosa Sedechiæ Regis fors, 4. Reg. 25. in carceris babylonici pedore degentis sine oculis, liberis, ac omnibus: ac etiam sine spe regni euerse restituendi. Ista tamen ad tartarea sunt nihili. Nec enim iſthic rex vnus; sed plures mille millies inferiores, &c. 2. Quos si cui contueri liceret, non Spiritus in eo remaneret. Tres certi amico Iob visa eius miseria in timore, orbi liberis, fortunis, honoribus, auxiliis, & omnibus, emarcuerunt, obmutuerunt, corruerunt. Et ista tamen nec vmbra sunt pœnarum infernalium. 3. Hinc S. Greg. in homil. Dum recognosco Iob in sterquilino, Ioannem esurientem in eremo, Petrum extensum in patibulo, Iacobum decolatum ab Hero de gladio: cogito, qualiter Deus in futuro cruciabit, quos reprobos, qui ita dure affligit quos amat?

Refert Ioann. Climacus de quodam religioso, qui, quoties ignem aspectaret, lacrymabatur, memor inferni: de quo ex isto æstimabat. Ergo, ait S. Chrys. in hom. Cogitemus quantum sit mali in conflagratione perpetua, in tenebris? &c.

Nobilis aut bene natus ac eductus in tetrum condatur carcerem, cataſtæ indatur, catenis inter latrones oneretur: quis ei luctus erit? Quam fortis luctuosa memoria antegreſſæ? At nihil ad infernaliam. Atque illam memorare nouissima tua, & in &c.

PARS II.

Fidelium suffragia damnatis prodesse nihil.

I. Quid Ioann. Damascenus refert de S. Machario, inuentam ab eo caluariam, cuiusnam effecit interrogatam respondisse: sacrificuli se idololatæ esse damnati, iuuarique precibus fidelium: Quodq; de S. Gregorio, orante pro anima Traiani, memoratur, eum exaudiri fuisse: Neutrum auditur: reicitur vtrumque. Constanter docet Ecclesiæ quidem orandum pro damnatis esse, minus quoniam pro iis exaudiri precantem. 1. Hinc S. Dion. Coel. Hierarc. c. 7. ait: Summus Sacerdos pro immundis non orat: quia in hoc auerteretur à diuino ordine.

2. Vt igitur, ait S. Augustinus, iniuriam facit martyri, qui pro martyre orat quod salutis sit certissimus: ita orans pro damnato pœnam desperati potius augeat, quam minueret. 3. Nam Plalm. 48. Christus frater non redimit: redimet homo, ex inferno?

4. Nec si Deipara, Diuque omnes supplicarent pro vno damnato. Quia in hoc decreto Deus immutabilis est. Ps. 101. Ipsi peribunt; tu autem permanes: & sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur, tu autem idem ipse es. Mal. 3. Ego enim Dominus, & non mutor: At homo stultus sicut luna mutatur, Eccl. 27. Ergo qualis in essentia Deus, talis in verbis & actibus est.

Ideo, vt S. Bern. serm. 8. in Psalm. 90. Nulla omnino credenda est futura erga impios miseratio illic, vbi nulla speranda est correctio.

Idem

Dispe
decess

Origes
refut

Tarta
uſciu
uſtra

Damnati
est in emen-
dabili.

Idem I. Med. c. 5. In carne cruciabantur per ignem, in spiritu per conscientie vermem. Ibi erit dolor intolerabilis, timor horribilis, mors anime & corporis sine spe. 6. Inde S. Aug. palam edixit: si sciret, patrem suum damnatum esse, non magis pro ipso, quam pro damone oraret.

Desperati
decesserunt.

Ergo istos finamus bis mortuos, temporaliter in peccato, & aeternaliter in impenitentia. Qui cum è viuis abirent fuit eorum cymba, qualis Atheniensium nauis, qua in Cretam mittebant ab Minotauro dilaniandos liberos. Eam velis, supparis, & omnibus attris apparabant, quod orco dediti, nusquam essent redituri, teste Plut. in vita Thesei. Itaq; Ps. 38. Remitte mihi, vt refrigerer, priusquam abeam, & amplius non ero. Iob. 10. Antequam vadam, & non reuertar; ad terram tenebrosam.

Origenis
refutatur.

II. Origeniste multi multa fabulati finxerant, putantes poenam imminui posse damnatis, non in infidelitate obstinata de mortuis. 1. At culpa eorum permanet: imo superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper: quare talis & poena permanet. 2. Adhuc tam damnati in suo sunt centro, quam beati in sua patria. 3. Et vtriusq; iudicium vltimum decreuit irreuocabile, quod promeritum fuit. 4. Vnde vt beatorum gloria essentialis decrescere nequit; ita nec miseria damnatorum. Ita S. Th. 3. q. 17. art. 5.

Tartareis
refutatur.

5. Potissimum quia, (vt Aug. ait l. de cura pro mort.) ibi sunt spiritus defunctorum, vbi non vident quaecumq; aguntur, aut eueniunt in ista vita ab hominibus. Quod ergo ignorant suffragium; id nec sentiunt. 1. Nam nec beatificiunt quicquam eorum, quæ hic gerantur; nisi in Deo reuelante intueantur: at damnati intuitione ea in æternum priuati sunt: quare & notitia sensuq; rerum nostrarum. 2. Neq; iis, vti purgatoriis reuelant Angeli. Nam lucis ad tenebras nulla est conuentio.

III. Quo infelicitate ipsa infelicior est omnis damnatus. 1. Quid, cuiusquam pro horum quoquam proficerent preces? Imo, Sap. 2. Pugnabit cum Deo orbis terrarum contra insensatos. 2. Qua in consideratione Psaltes ait, 76. Renuit consolari anima mea. Cur? Anticipauerunt vigilias oculi mei; turbatus sum, & non sum locutus: cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui, &c. Quoniam nulla in iis redemptio.

Sancti eos
excoerant.

1. Ionathas, 1. Regum 14. addictus à patre fuit neci: totus Israel deprecatus vitam ei impetrauit condonari. 2. Thecutis, 2. Reg. 14. Absolomo, à patris conspectu exclusissimo gratiam exorauit. 3. Esth. 7. proscriptos & edicto deditos neci Iudæos precibus liberauit ac seruauit. At vnum inferno educere damnatum nec tentarint Cœlites vniuersi. Ezech. 21. Vt sciat omnis caro, quia ego Dominus eduxi gladium meum de vagina sua irreuocabilem. O horror, ô dolor, ô furor, ô decretum!

Dispara-
ra.

Sed ideo dictum est, Matth. 25. Hic est calix sanguinis mei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum, non ait, pro omnibus: sed multis: nam non pro damnatis.

Nec Cœlites, quorum intensa est charitas, precibus aut volunt, aut valent tantillum pro tartareis: quanto minus homines? Quin magis qui in cœlis letabitur iustus, cum viderit vindictam. Ps. 57. Et Psal. 149. Exultationes Dei in gutture eorum, & gladij ancipites in manibus eorum, ad faciendam vindictam in nationibus, non redemptio- nem ex inferno.

PARS III.

De numero damnatorum.

I. Eccl. 1. Stultorum infinitus est numerus. 2. Hic pluri-
Et Matth. 7. Lata est porta, & spatiosa via, quæ ducit ad perditionem, & multi intrant per eam. 3. Annon, Luc. 24. ad nuptias filij erant multi vocati; pauci vero electi?

D d d d d 2 Nam

Nam coperunt se excusare omnes propter vile lucellum, 4. Annon, Luc. 8. bonum semen seminarat colonus: & quanta succreuit zizania? 5. Ita, Zach. 13. erunt in omni terra, dicit Dominus, partes due, dispergentur & deficient: & tertia pars relinquetur in ea.

*Exempla
paucorum
saluatorum.*

II. O si tertia salua foret! 1. Nam Luc. 2. Ecce hic positus est in ruinam multorum. Quot horum? 2. Id ex diluuiio æstima: Gen. 7. in quo tantum octo animæ saluæ factæ sunt. Quid si in secundo diluuiio aquarum multarum ad eum numerum forte non approximabunt? Nam si non propter electos abbreviarentur dies, non fieret salua omnis caro. 3. Ex Sodomitico incendio quot animæ seruatae? Gen. 19. Tres, Loth cum filiabus: nam quarta vxoris in via lapidescebat. 4. De vniuersis Ierichuntinis superuixit ereptus nemo præter vnam meretricem Raab cum cognatione sua. Ceterum nec lapis super lapidem permanisset in terræ solo maledicto. 5. Horresco memorans! Sexcenta Israelitarum milia ex Aegypto egressa sunt: ad terram promissionis anhelarunt omnes: at perueniunt duo soli, Caleb & Iosue. O iudicia Dei abyssus multa! Quam multi sunt vocati, quam pauci vero electi?

O rem metuendam.

III. Quis animus vobis, auditores? 1. Quis fuerat Apostolis, cū audirent, Mat. 26. Vnus vestrum me traditurus est. Nā quisque sibi metuebat. Et tu nescis homo, odio, an amore dignus sis. 2. Fac esse ciuitatem seditionis, Rex denunciat vnum e cunctis fore viuum excoriandum, ac mille modis disruciandum, quis securus ager incolarum? At talis hic mundus est, rebellis Deo: ex quo non vnus, aut mille; sed multi peribunt, seruabuntur pauci. 3. Stet in armis exercitus, nunciatur intra horā fulmen cadens perditurum vnum e cunctis, qui metus erunt omnium? Nos in vitæ stamus militia, fulmen ruet, non Ito, sed Ite maledicti, & adhuc in bonis duce-

mus dies? Dicemus, pax, pax, cum non est pax impio? Quocirca memorare nouissima tua, &c.

Hebdomada quarta Aduentus.

DE GLORIA COELESTI Quarto Nouissimorum.

CONCIO PRIMA.

De memoria Gloriæ cœlestis.

Memorare nouissima tua, & in æternum non peccabis. Eccl. 7.

Exploratores terræ promissæ, Num. 13. vt fertilitatis specimen præbuisent; ita eius exarsit desiderio populus; vt omnem de repetenda Aegypto cogitationem damnarent, idola proiicerent, armisque etiam inuadere staret cunctis, aut certæ occumbere morti. Ipse cœlorum vobis exploratorem agam: vos animos capeffite, amores alienos damna- te; detestemini scelera & abiicite, ad anteriora vos extendite mecum, ad superum brauium persequendum.

Itaque:

- I. Quod ad miranda sit Cœlestis gloria.
- II. De quantitate & valore eiusdem.
- III. Adumbratio quadam gloria cœlestis.
- IV. De vtilitate ex memoria eiusdem.

PARS I.

Quod admiranda sit cœlestis gloria.

Simonides Philosophus, ait Cic. 1. de Nat. Deor. & Verrinas. Strabo l. 6. Hiero- ne tyranno Syrac. sciscitante: Quid, qualisque Deus esset; diei postulauit vsuram ad cogitandum. Conuentus postridie, bidui spatium poposcit, dein tridui procrastinationem, & sic vsque pronunciauit amplius; nequedum tamen quicquā enunciauit, nisi istud: Quo considero diutius, hoc mihi res videtur obscurior. Rectius id de cœlesti gloria dixerō.

2. Sen-